

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Prop. 128 L

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven)

*Tilråding fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 20. juni 2014,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår i denne proposisjonen endring i lov om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven) § 9 første ledd som gjennomfører EUs forordning om frivillig miljømerking. Ved lovendringen gjennomføres en endring av gebyrsystemet for merkeordningen.

Bakgrunnen for forslaget

EU har siden 1992 hatt en ordning med miljømerking av produkter. Formålet er at forbrukerne gjennom informasjon om hvordan produktene innvirker på miljøet, skal bli i stand til å treffe gode miljøvalg. Ordningen skal også stimulere til produksjon og markedsføring av de produktalternativene som har minst negativ innvirkning på miljøet.

EU-miljømerket ble opprettet av EU-kommisjonen i 1992 ved rådsforordning (EF) nr. 880/92, senere erstattet av rådsforordning nr. 1980/2000 og senest europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 66/2010 (miljømerkeforordningen). EU-miljømerket er en frivillig merkeordning. De som søker om å merke sine produkter må dokumentere at produktene tilfredsstiller en rekke strenge helse- og miljøkrav. Stiftelsen Miljømerking forvalter EU-miljømerket i Norge på oppdrag fra

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Ved beslutning 54/2014 av 8. april 2014 vedtok EØS-komiteen å endre EØS-avtalens vedlegg XX (miljø), ved å innlemme kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013 av 14. august 2013. Denne forordningen erstatter vedlegg III til miljømerkeforordningen med et nytt vedlegg.

Departementet legger til grunn at gjennomføring av EØS-komiteens beslutning i norsk rett krever lovendring. Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning er derfor nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd. Stortingets samtykke innebærer en plikt til å gjennomføre forordningen i norsk rett. I henhold til EØS-avtalen artikkel 103 skal en beslutning i EØS-komiteen som hovedregel gjennomføres innen utløpet av seks måneder etter komiteens beslutning, dvs. innen 8. oktober. Lovforslaget har ikke vært på alminnelig høring, da dette anses som åpenbart unødvendig, jf. utredningsinstruksen 5.4 bokstav c. Departementet har imidlertid innhentet synspunkter fra Stiftelsen Miljømerking, som administrerer miljømerker i Norge.

Utenriksdepartementet legger frem en stortingsproposisjon om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2014 om å innlemme kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013 i EØS-avtalen, se Prop. 126 S (2013–2014).

Uoffisiell norsk oversettelse av kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013 følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmere om kommisjonsforordningen

Produkter, dvs. varer og tjenester, kan få miljømerket når de tilfredsstillende visse minimumskrav fastsatt i såkalte kriteriedokumenter. Kriteriene skal utformes slik at det så langt som mulig blir tatt helhetlig hensyn til miljøaspektene ved det enkelte produkt.

Vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 66/2010 om EU-miljømerket omhandler gebyrer knyttet til merkeordningen. Kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013 endrer gebyrsystemet i vedlegg III noe. Bakgrunnen for forordningen er blant annet, i henhold til forordningens fortale, å øke bruken av EU-miljømerket og oppmuntre dem som har produkter som fyller kriteriene for EU-miljømerket. For å oppnå dette bør kostnadene knyttet til bruk av EU-miljømerket være så lave som mulig, men likevel tilstrekkelig til at de dekker kostnadene til drift av ordningen. Forordning (EF) nr. 66/2010 gjør det mulig å øke maksimumsgebyrene, der dette er nødvendig og formålstjenlig.

Endret vedlegg III inneholder bestemmelser om søknadsgebyr, årlig gebyr og inspeksjonsgebyr.

Vedlegg III nr. 1 omhandler *søknadsgebyr*. Minimumsgebyret på 200 euro videreføres, mens maksimumsgebyret økes fra 1200 til 2000 euro.

Ulike gebyrsatser basert på størrelsen på foretakene videreføres. Det samme gjelder maksimumsgebyrgrense for små og mellomstore foretak og markedsdeltakere i utviklingsland og svært små foretak.

En prosentvis reduksjon av søknadsgebyret i visse tilfeller videreføres, men slik at reduksjons-satsen differensieres. Søknadsgebyret skal reduseres med 30 % for søkere som er registrert i fellesskapsordningen for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS), eller med 15 % for de som er sertifisert i samsvar med ISO-standard 14001. Gebyrreduksjonene er ikke kumulative. Dersom vilkårene i begge ordningene er oppfylt, skal bare den største reduksjonen benyttes.

Det kan pålegges et gebyr for endring eller forlengelse av en lisens. Et slikt gebyr kan ikke være høyere enn søknadsgebyret.

Vedlegg III nr. 2 omhandler *årlig gebyr* for søker som har fått tildelt et EU-miljømerke. Dette

skal være et fast gebyr eller et omsetningsbasert gebyr. Maksimalt årlig gebyr er 25 000 euro per produktgruppe per søker. Det omsetningsbaserte gebyret skal ikke overstige 0,15 % av det miljømerkede produkts omsetning.

I henhold til vedlegget nr. 3 kan det pålegges et *inspeksjonsgebyr*. Dette er et nytt gebyr sammenlignet med gjeldende vedlegg. Det fremgår ikke av vedlegget hva et slikt gebyr skal dekke, eller hvordan gebyrets størrelse blir beregnet.

3 Departementets vurderinger

Formålet med endringene i gebyrreglene knyttet til EU-miljømerket er å stimulere til økt bruk av merket, samtidig som samlede gebyrinntekter blir tilstrekkelig til å dekke kostnadene til driften av miljømerkeordningen. Justert gebyrsystem skal medføre at virksomheter som har en høy omsetning av miljømerkede produkter i større grad vil bidra med gebyr til søknadsbehandling, kontroll og tilsyn med EU-miljømerket, enn virksomheter med liten omsetning av slike produkter. I gjeldende forordning var årsgebyret per produkt for å benytte merket begrenset til et maksimumsbeløp.

Stiftelsen Miljømerking har uttalt at det nye gebyrsystemet utgjør en mer rettferdig ordning, fordi gebyrene relateres til bedriftenes omsetning av de miljømerkede produktene, og ikke bare til antall produkter som er miljømerket. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet slutter seg til denne vurderingen.

Forordning (EF) nr. 66/2010 om EU-miljømerket (miljømerkeforordningen) er gjennomført i lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven) § 9 første ledd. Bestemmelsen fastsetter at forordningen gjelder som norsk lov. Innlemmelse av kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013 i EØS-avtalen medfører behov for endring av denne bestemmelsen, slik at den også henviser til kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013 som endrer vedlegg III til miljømerkeforordningen.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Stiftelsen Miljømerking finansieres delvis ved tilskudd fra det offentlige og delvis ved gebyrer fra næringsdrivende som søker om å benytte miljømerker. Stiftelsen Miljømerking anslår at innføring av et nytt gebyrsystem vil medføre en reduksjon av stiftelsens inntekter på ca. 135 000 kroner i

året. Stiftelsens inntekter fra EU miljømerket var 425 632 kr i 2013, en nedgang fra 471 287 kr fra året før. Stiftelsens inntekter fra Svanemerket var til sammenligning 17,441 mill kr i 2013.

Det nye gebyrsystemet antas ikke å medføre kostnader av betydning for det offentlige.

Det nye gebyrsystemet vil medføre at virksomheter med høy omsetning av miljømerkede produkter i større grad vil bidra med forholdsmessig høyere andel av driften av EU-miljømerket enn virksomheter med liten omsetning av slike produkter.

5 Merknader

Til endringene i § 9 første ledd

Endringen i første ledd gjennomfører kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013. Denne forordningen erstatter vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning (EF) 66/2010 (miljømerkeforordningen) med et nytt vedlegg med bestemmelser om gebyr.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i lov om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i lov om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven)

I

I lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer mv. (forbrukermerkeloven) gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 2 a (forordning (EF) nr. 66/2010 og *kommisjonsforordning (EU)*

nr. 782/2013) om EU-miljømerket gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Vedlegg 1

**Kommisjonsforordning (EU) nr. 782/2013
av 14. august 2013 om endring av vedlegg III
til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 66/2010
av 25. november 2009 om EU-miljømerket**

(Uoffisiell oversettelse)

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

med tilvising til traktaten om verkemåten til Den europeiske unionen,

med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 66/2010 av 25. november 2009 om EU-miljømerket¹, særleg artikkel 15, og ut frå desse synsmåtene:

- 1) For å auke bruken av EU-miljømerket og oppmuntre dei som har produkt som oppfyller kriteria for EU-miljømerket, bør kostnadene knytte til bruk av EU-miljømerket vere så låge som råd, men likevel tilstrekkelege til at dei dekkjer kostnadene til drift av ordninga for tildeling av EU-miljømerke.
- 2) Forordning (EF) nr. 66/2010 gjer det mogleg å auke høgstegebyra der dette er naudsynt og føremålstenleg.
- 3) Dei rette organa har utført ei intern evaluering for å vurdere om det gjeldande nivået på gebyra er tilstrekkeleg til å omfatte alle dei oppgåvene som dei er bedne om å utføre i samband med drifta av ordninga for tildeling av EU-miljømerke.
- 4) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå det utvalet som er oppnemnt i medhald av artikkel 16 i forordning (EF) nr. 66/2010 –

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

Vedlegg III til forordning (EF) nr. 66/2010 vert bytt ut med teksta i vedlegget til denne forordninga.

Artikkel 2

Denne forordninga tek til å gjelde den 20. dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utfærda i Brussel, 14. august 2013.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President

Vedlegg**«Vedlegg III****1. Søknadsgebyr**

Det rette organet som tek imot ein søknad, skal krevje inn eit gebyr for handsaminga av søknaden. Dette gebyret skal vere på minst 200 euro og høgst 2 000 euro.

Når det gjeld små og mellomstore føretak² og marknadsdeltakarar i utviklingsland, skal søknadsgebyret ikkje overstige 600 euro.

Når det gjeld svært små føretak³, skal søknadsgebyret ikkje overstige 350 euro.

Søknadsgebyret skal reduserast med 30 % for søkjarar som er registrerte i fellesskapsordninga for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS), eller med 15 % for dei som er sertifiserte i samsvar med ISO-standard 14001. Reduksjonane er ikkje kumulative. Dersom vilkåra i begge ordningane er oppfylte, skal berre den største reduksjonen nyttast.

² Små og mellomstore føretak og svært små føretak, slik det er definert i kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF av 6. mai 2003 (TEU L 124 av 20.5.2003, s. 36).

³ Svært små føretak, slik det er definert i rekommendasjon 2003/361/EF.»

¹ TEU L 27 av 30.1.2010, s. 1.

Reduksjonen er avhengig av at søkjaren uttrykksleg pliktar seg til å sikre at dei miljømerkte produkta fullt ut oppfyller dei relevante kriteria for EU-miljømerket i heile perioden som avtala gjeld for, og at denne plikta vert innarbeidd i miljøpolitikken og dei enskilde miljømåla på ein tilfredsstillande måte.

Dei rette organa kan påleggje eit gebyr for endring eller lenging av ein lisens. Eit slikt gebyr skal ikkje vere høgare enn søknadsgebyret, og dei reduksjonane som er nemnde ovanfor, skal òg nyttast.

Søknadsgebyret omfattar ikkje kostnader til prøving og kontroll som vert utført av tredjemann, og eventuelle inspeksjonar på staden som tredjemann eller eit rett organ kan krevje. Søkjarane skal sjølve betale kostnadene i samband med slike prøvingar, kontrollar og inspeksjonar.

2. Årleg gebyr

Det rette organet kan krevje at kvar søkjar som har fått tildelt eit EU-miljømerke, skal betale eit årleg gebyr. Dette kan vere eit fast gebyr eller eit gebyr som er fastsett på grunnlag av den årlege salsverdien i Unionen av produktet som har fått tildelt EU-miljømerket.

Gebyret skal dekkje eit tidsrom som tek til den dagen då søkjaren får tildelt EU-miljømerket.

Dersom gebyret vert utrekna som ein prosentdel av den årlege salsverdien, skal det ikkje overstige 0,15 % av denne verdien. Gebyret skal fastsetjast på grunnlag av prisar ab fabrikk, dersom produktet som er tildelt EU-miljømerket, er ei vare. Gebyret skal fastsetjast på grunnlag av leveringsprisen, når produktet er knytt til tenesteyting.

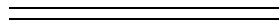
Høgste årlege gebyr skal vere 25 000 euro per produktgruppe per søkjar.

Når det gjeld små og mellomstore føretak, svært små føretak eller søkjarar frå utviklingsland, skal det årlege gebyret reduserast med minst 25 %.

Det årlege gebyret omfattar ikkje kostnader i samband med prøvingar, kontrollar og eventuelle inspeksjonar på staden som kan krevjast. Søkjarane skal sjølve betale kostnadene i samband med slike prøvingar, kontrollar og inspeksjonar.

3. Inspeksjonsgebyr

Det rette organet kan påleggje eit inspeksjonsgebyr.

Tryckssak